

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
“ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ”

Конохова З.П.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
З ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИК
МАГІСТРІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 8.03050201
«ЕКОНОМІЧНА КІБЕРНЕТИКА»

ХАРКІВ 2015

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
“ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ”

Конохова З.П.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
З ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИК
МАГІСТРІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 8.03050201
«ЕКОНОМІЧНА КІБЕРНЕТИКА»

Затверджено
Редакційно-видавничою
радою університету,
протокол №2
від 24.12.2014 р.

ББК 65.290-2

К 18

УДК 339.138

Рецензенти: Г.В.Верещагіна, канд..екон. наук, доцент, Харківський національний економічний університет ім..Семена Кузнеця

К.В.Тонева, канд..економ. наук, Харківський національний економічний університет ім..Семена Кузнеця.

Методичні рекомендації з організації та проведення практик магістрів спеціальності 8.03050201 «економічна кібернетика» Практика, будучи складовою навчального процесу, складається з виробничої та переддипломної, проводиться з метою забезпечення практичного використання знань, отриманих студентом за весь попередній період навчання, формування професійних навичок, збору матеріалів для написання дипломної роботи, а також підготовки бази для самостійної трудової діяльності.

Призначено для студентів економічних спеціальностей усіх форм навчання.

К 18 Конохова З. П. Методичні рекомендації з організації та проведення практик магістрів спеціальності 8.03050201 «Економічна кібернетика» / З. П. Конохова. – Харків : НТУ «ХП», 2015. – 23 с. – Укр. мовою.

Методические рекомендации по организации и проведению практик магистров специальности 8.03050201 «экономическая кибернетика». Практика, будучи элементом учебного процесса, состоит из производственной и преддипломной, проводится с целью обеспечения практического использования знаний, полученных студентом за весь предыдущий период обучения, формирования профессиональных умений, сбора материала для написания дипломной работы, а также создания подготовительной базы к самостоятельной профессиональной деятельности.

Предназначено для студентов экономических специальностей всех форм обучения.

Іл. Табл. Бібліогр. Назв.: 67 джерел інформації

ЗМІСТ

1 Загальні положення.....	3
2 Мета та завдання практики.....	3
3 Місця та графік проведення практики.....	4
4 Організація практики	6
5. Зміст практики.....	7
6. Індивідуальне завдання.....	8
7. Звітна документація по практиці.....	8
8. Список літератури, що рекомендована для вивчення у період практики.....	10
Додаток А Виробничі функції, типові задачі діяльності та уміння щодо вирішення типових задач діяльності магістра з економічної кібернетики.....	15

1.3.ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1.Виробнича та переддипломна практики за фахом 8.03050201 ”Економічна кібернетика” є невід’ємною складовою навчального процесу, спрямованою на формування висококваліфікованих фахівців, які підготовлені до активної творчої професійної і соціальної діяльності, вміють самостійно опановувати нові знання і підвищувати свій професійний рівень.

1.2.Проведення виробничої практики зумовлене необхідністю закріплення та поглиблення знань, отриманих студентами під час вивчення теоретичних дисциплін, ознайомлення безпосередньо на підприємстві, в установі з реальними бізнес-процесами, набуття та удосконалення практичних навичок та умінь, визначених освітньо-кваліфікаційною характеристикою випускника.

1.3.Переддипломна практика є завершальним етапом навчання. Метою переддипломної практики є узагальнення та удосконалення набутих знань, практичних навичок та умінь, оволодіння професійним досвідом, підготовка до самостійної трудової діяльності, збирання матеріалів для виконання магістерської роботи.

1.4.Відповідно до навчального плану підготовки магістрів з економічної кібернетики в НТУ «ХПІ» виробнича та переддипломна практики проводиться в 11 семестрі. Тривалість виробничої практики 4 тижні, переддипломної – 6 тижнів.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

2.1. Метою виробничої практики є формування професійних навичок та умінь приймати самостійні рішення на конкретній ділянці роботи у реальних виробничих умовах. Переддипломна практика має за мету збір та оброблення інформації для виконання кваліфікаційної роботи магістра.

Матеріали, напрацьовані за період проходження практики, мають використовуватись як фактична основа вирішення завдань, сформульованих у

кваліфікаційній роботі магістра. Тому звіт з переддипломної практики повинен являти собою самостійне дослідження, здійснене студентом, та може виступати свідченням набутого ним рівня професійної компетенції, що відповідає вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики (ОКХ) магістра з економічної кібернетики (Додаток А).

Завдання практики. За час практики студент повинен:

- ознайомитись з бізнес-процесами підприємства, структурою та методами управління ними, формами та методами прийняття управлінських рішень на підприємстві;
- визначити проблеми в управлінні бізнес-процесами;
- ознайомитись з літературою, що висвітлює світовий досвід вирішення визначених проблем;
- сформулювати концептуальні підходи до вирішення проблем на даному підприємстві;
- запропонувати та обґрунтувати інструментарій вирішення проблем;
- ознайомитись з заходами щодо охорони праці та цивільного захисту, що реалізуються на підприємстві.

Студенти, що завершують цикл навчання за освітньо-професійною програмою магістра зі спеціальності «економічна кібернетика», при написанні звіту з переддипломної практики повинні продемонструвати практичні навички отримання, оброблення, аналізу інформації, наукового узагальнення, здатність використовувати методи математичного моделювання, інформаційні системи та технології у процесі постановки та вирішення задач удосконалення управління економічною системою.

3.МІСЦЯ ТА ГРАФІК ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

3.1. Головними місцями проведення практики є провідні підприємства та організації як Харкова, так і інших міст України, зокрема:

дослідницькі підприємства

Міжвідомчий центр інженерних досліджень

Інститут інформатики та управління;
 промислові та торговельні підприємства м. Харків
 ДНВП «Об'єднання Комунар»
 ДП «Електроважмаш»
 ХВЗА
 ПАО «ФЕД»
 ТОВ НВО «Світло шахтаря»
 ПП «Торговельна група ТФК»
 ТОВ «Іс-Теллур»
 ПАТ «САН ІнБев Україна»;
 банківські установи
 АКБ «ПриватБанк»
 ПАТКБ «Надра»
 ПАТ «Акцент- Банк»
 ПАТ Банк «Траст»
 ХОУ ВАТ «Ощадбанк» ;
 страхова компанія
 ПАТ «Харківська муніципальна страхова компанія»;
 приватні підприємства Харкова
 ТОВ «Перипротейт»
 ЗАО «Елакс»
 ТОВ «ІРБІС-авто» та інші.

3.2. Крім цього, місцями практики можуть бути малі підприємства, спільні підприємства, науково-дослідні організації та інші організації, узгоджені з профільною кафедрою.

3.3. Проходження практики студентами може здійснюватися безпосередньо на фірмах по заявах. В цьому випадку контроль за проходженням практики здійснюють відповідальні керівники цих організацій.

3.4. Керівник практики в індивідуальному завданні по практиці визначає підрозділи, в яких студент повинен проходити практику та період перебування в цих підрозділах.

3.5. Керівник практики узгоджує зі студентом графік виконання етапів практичної підготовки.

4.ОГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИКИ

4.1.Місце проведення практики кожного студента визначається профільною кафедрою. Розподіл студентів по базах практики та призначення керівників затверджується наказом ректора НТУ «ХПІ» за поданням завідувача кафедри.

4.2. На кожен з видів практики студент отримує у індивідуальне завдання та терміни його виконання на вказаному робочому місці. Завдання на практику видається індивідуально кожному студенту викладачем-керівником практики за тиждень до початку практики. Зміст завдання залежить від специфіки підприємства з урахуванням проблематики дипломної роботи студента.

4.3.При вибутті на практику студент повинен одержати:

- направлення;
- щоденник практиканта
- індивідуальне завдання.

4.4.Протягом усієї практики студент зобов'язаний вести щоденник, у якому регулярно відзначається робота, що виконується, хід виконання графіку практики, присутність на лекціях, бесідах та екскурсіях, вивчення літературних і інших нормативно-технічних джерел.

4.5.Відповідальними за контроль проходження практики та виконання індивідуального завдання є керівники практики від університету.

4.6.За результатами практики студент повинен написати звіт, що є основою для складання заліку. Залік проводиться керівником практики у формі співбесіди за матеріалами щоденника та звіту з практики. При незадовільних результатах студенту дається час (один тиждень) для підготовки до повторної співбесіди.

4.7.На початку практики студенти повинні отримати інструктаж з техніки безпеки та охороні праці, ознайомитись з правилами внутрішнього розпорядку на підприємстві, порядком отримання документів та матеріалів. У період проходження практики студент підкоряється режиму роботи підприємства,

відхилення від якого є припустимими тільки з дозволу керівників практики від підприємства або адміністрації підрозділу, де знаходиться практикант.

5.3МІСТ ПРАКТИКИ

5.1. Проходження практики передбачається в основному у відділах фінансово-економічного та аналітичного профілю.

5.2. Статус магістранта-практиканта на підприємстві - спостерігач. Протягом практики може здійснюватись переміщення магістрантів по відділах відповідно до графіку, який складено керівником практики, і погоджено із керівництвом практики від університету. Адміністрація підприємства повинна надати допомогу магістру в зборі відповідних матеріалів.

5.3. В процесі проходження практики магістрант повинен:

- ознайомитись з бізнес-процесами підприємства, характеристиками матеріальних, фінансових та інформаційних потоків та ресурсів підприємства;
- проаналізувати структуру та методи управління бізнес-процесами;
- ознайомитись з формами та методами прийняття управлінських рішень на підприємстві;
- виконати спеціальний аналіз проблем підприємства у відповідності до теми магістерської кваліфікаційної роботи, визначити важливість вирішення визначених проблем для подальшого функціонування підприємства або економіки в цілому;
- ознайомитись з літературою, що висвітлює світовий досвід вирішення визначених проблем;
- сформулювати концептуальні підходи до вирішення проблем на даному підприємстві;
- запропонувати та обґрунтувати інструментарій вирішення проблем;
- ознайомитись з заходами щодо охорони праці та цивільного захисту, що реалізуються на підприємстві;
- оформити зібраний матеріал у вигляді звіту.

5.4. Керівник практики може в рамках індивідуального завдання доповнити та конкретизувати завдання по практиці також іншими питаннями, що не названі вище - виходячи із специфіки підприємства та перспектив роботи магістра надалі у відповідному напрямку.

6. ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

6.1. Індивідуальне завдання складається керівником практики від університету на початку проведення практики (після розподілу практикантів по робочих місцях) і має на меті інтерпретацію розділів робочої програми практики стосовно конкретних умов підприємства, де проводиться практика, та теми випускної кваліфікаційної роботи магістранта.

6.2. Завдання повинно містити перелік питань, що підлягають вивченню на даному підприємстві, перелік дій практиканта для одержання передбачених програмою навичок та умінь.

6.3. Індивідуальне завдання на практику видається магістранту, як правило, у формі доповнення до основного. Його зміст залежить від:

- специфіки підприємства, де проходить практика;
- перспектив подальшої праці магістра в цьому напрямку (написання магістерської роботи за спеціальністю “економічна кібернетика” або виконання випускником професійних обов’язків як співробітника підприємства);
- побажань керівництва підприємства, де проходить практика (якщо це не суперечить навчальній програмі).

7. ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ ПО ПРАКТИЦІ

7.1. Звітною документацією щодо практичної підготовки магістра є:

- щоденник;
- звіт.

7.2. По матеріалах практики магістрант складає звіт. Керівник практики контролює та консультує написання звіту по розділах.

Звіт повинен мати чітку структуру. Кожний розділ починається з нової сторінки. Ілюстрації та таблиці розміщуються по мірі їх згадування в тексті, їх нумерація є наскрізною у всьому звіті. Бланки та форми, що використовуються для пояснення, можуть бути розміщені в додатку. Конкретний зміст звіту залежить від завдання по практиці, але кожен звіт повинен містити:

- I. Зміст
- II. Вступ
- III. Основна частина
- IV. Індивідуальне завдання.
- V. Висновки.
- VI. Список використаної літератури.
- VII. Додатки (якщо вони є).

7.3. До звіту додається щоденник з практики, що вівся магістрантом, підписаний керівником підприємства (чи підрозділу підприємства), та скріплений печаткою підприємства у двох місцях.

7.4. Титульний аркуш звіту та форму щоденника з практики магістрант одержує від методистів кафедри економічної кібернетики та маркетингового менеджменту.

7.5. Звіт оформляється відповідно до вимог стандарту оформлення науково-технічної документації на одній стороні аркуша формату А4 з додержанням таких розмірів полів: ліве - 30 мм, праве - 10 мм, верхнє - 20 мм, нижнє - 25 мм.

8. СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ, ЩО РЕКОМЕНДОВАНА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ У ПЕРІОД ПРАКТИКИ

1. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України. - Наказ Міністерства освіти України від 8 квітня 1993 р. № 93. -15 с.
2. Положение о проведении практики студентами высших учебных заведений Украины/Проект.-К.:2010.-49с.
3. Производственная ориентация студентов экономического профиля. - М.: Высшая школа. -1991. -194с.
4. ДСТУ 3008 «Документация. Отчеты в сфере науки и техники. Структура и правила оформления».

5. СТВУЗ – ХПІ – 3.01 – 2006. «Текстові документи у сфері навчального процесу».

6. Наринян А.Р., Поздеев В.А. Основы научных исследований: Учебн. пособие. К.: Изд-во Европ. ун-та, 2002. – 110с.

7. Экономическая кибернетика: Учебник, в 2-х томах. – Донецк: ООО „Юго-Восток, Лтд”. – 2005.

8. Экономико-математические методы и модели: Учебное пособие / Н.И. Холод, А.В. Кузнецов и др. – Мн: БГЭУ, 2000. – 412с.

9. Черноруцкий И.Г. Методы оптимизации и принятия решений: Учебное пособие. – СПб.: Издательство «Лань», 2001. – 384с.

10. Андрейчиков А.В., Андрейчикова О.Н. Анализ, синтез, планирование решений в экономике. – М.: Финансы и статистика, 2002. – 368с.

11. Рогальский Ф.Б., Цокурено А.А. Математические методы анализа экономических систем. – К.: Наукова думка, 2001.

12. Моделі і методи соціально-економічного прогнозування: Підручник/ Гесць В.М., Клебанова Т.С., Черняк О.І., Іванов В.В., Дубровіна Н.А., Ставицький А.В. – Х.: ВД „ІНЖЕК”, 2005. – 396с.

13. Карасев А.И., Кремер Н.Ш., Савельева Т.И. Математические методы и модели в планировании. – М.: Экономика, 1987.

14. Владимирова Л.П. Прогнозирование и планирование в условиях рынка. – Москва, 2004.

15. Эддоус М., Стэнсфилд Р. Методы принятия решений. – М.: ЮНИТИ, 1997.

16. Косоруков О.А., Мищенко А.В. Исследование операций: Учебник. – М.: Издательство «Экзамен», 2003. – 448с.

17. Пономаренко О.І., Пономаренко В.О. Системні методи в економіці, менеджменті та бізнесі. – К.: Либідь, 1991. – 240с.

18. Перегудов Ф.И., Тарасенко Ф.П. Введение в системный анализ. – М.: Высшая школа, 1989. – 368с.

19. Поспелов Д.А. Ситуационное управление: теория и практика. – М.: Наука, 1986. – 288с.

20. Ананьин В.И. Корпоративные стандарты –опора автоматизации // СУБД. – 1997. - № 5-6. – С.5-14.

21. Ахтырченко К.В., Леонтьев В.В. Распределенные объектные технологии в информационных системах // СУБД. – 1997. - № 5-6. – С. 52-64.

22. Бабушкин М. и др. Web-сервер в действии. – СПб.: Питер, 1997. – 272 с.

23. Балабанов И.Т. Электронная коммерция. – СПб.: Питер, 2001. – 336 с.

24. Вендров А.М. Проектирование программного обеспечения экономических информационных систем. – М.: Финансы и статистика, 2000. – 352 с.

25. Гаджинский А.М. Логистика: Учебник. – М.: Информационно-внедренческий центр «Маркетинг», 1999. –228 с.

26. Дейт К. Дж. Введение в системы баз данных. 6-е изд. – К.:Диалектика, 1998. – 784 с.

27. ДСТУ 2874-94. Бази даних. Терміни та визначення. – К.:Держстандарт України, 1995. – 32 с.

28. ДСТУ 2938-94. Системи обробки інформації. Основні поняття. Терміни та визначення. – К.:Держстандарт України, 1995. – 32 с.

29. ДСТУ 2940-94. Системи обробки інформації. Керування процесами обробки даних. Терміни та визначення. – К.:Держстандарт України, 1995. – 28 с.
30. ДСТУ 2941-94. Системи обробки інформації. Розроблення систем. Терміни та визначення. – К.:Держстандарт України, 1995. – 18 с.
31. Дунаев С. Intranet-технологии. – М.: Диалог – МИФИ, 1997. – 288 с.
32. Карлинский А. М., Оленов Н. И., Примаков А. К., Фальки С. И. Контроллинг в бизнесе. Методологические и практические основы построения контроллинга в организациях. 2-е изд.- М.: Финансы и статистика, 2002.— 256 с.
33. Козырев А. А. Информационные технологии в экономике и управлении: Учебник - СПб.: Изд-во Михайлова В. А., 2000. 360 с.
34. Корнеев В. В., Гареев А. Ф., Васютин С. В., Райх В. В. Базы данных. Интеллектуальная обработка информации.— М.: Нолидж, 2000.-352 с.
35. Кулаков Ю. А., Луцкий Г. М. Компьютерные сети.- К.. Юниор, 1998.-384 с.
36. Ладыженский Г. М. Архитектура корпоративных информационных систем // СУБД.- 1997.- № 5-6.- С. 17-24.
37. Мамиконов А. Г., Кульба В. В., Косяченко С. А., Ужастов И. А. Оптимизация структур распределенных баз данных в АСУ. М Наука, 1990.- 240 с: ил.
38. Михайлов М. CASE (Computer Aided System Engineering) продукты фирмы «ORACLE» // Компьютер-Пресс.- 1991. № 7 С. 35-37.
39. Micro Modeling Associates, Inc. Секреты создания интрасетей.- СПб.: Питер, 1998.- 592 с.
40. Николайчук В. Заготовительная и производственная логистика.- СПб.: Питер, 2001.- 160 с.
41. Ратшиллер Т., Геркен Т. PHP4: разработка Web-приложений. Библиотека программиста (+CD).- СПб.: Питер, 2001.- 384 с.
42. Саймон А. Р. Стратегические технологии баз данных: менеджмент на 2000 год.- М.: Финансы и статистика, 1999.- 480 с.
43. Сахаров А. А. Концепции построения и реализации информационных систем, ориентированных на анализ данных. //СУБД.- 1996.-№4.-С. 55-70.
44. Стивен Бобровски. Oracle 7 и вычисления клиент - сервер.- М.:Лори, 1996.- 652 с.
45. Технологии электронных коммуникаций. Родионов И. И. Базы данных деловой и коммерческой информации на компакт-дисках. Т.58. -М.: Моск. ЦНТИ, 1994.- 120 с.
46. Хансен Г., Хансен Д. Базы данных. Разработка и управление.- М.: ЗАО «Изд. БИНОМ», 1999.- 704 с.
47. Орлов А.И. Прикладная статистика. Учебник. / А.И.Орлов.- М.: Изд-во «Экзамен», 2004. - 656 с.
48. Таганов Д.Н. SPSS: Статистический анализ в маркетинговых исследованиях. –СПб.: Питер, 2005
49. Бююль А., Цефель П.SPSS: искусство обработки информации. –СПб.:ООО «ДиаСофтЮП», 2005.
50. Наследов А.Д. SPSS 15:процесс статистического анализа данных. – СПб.: Питер, 2008.
51. Системи підтримки прийняття рішень. Навчальний посібник / Пушкар О.І., Гіковатий В.М., Євсєєв О.С., Потрашкова Л.В.; За ред. д.е.н., проф. Пушкар О.І. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2006. – 304 с.

52. Системы підтримки прийняття рішень / Під ред. д-ра екон. наук В.Ф.Ситника - К.: Техніка, 1995. - 162 с.
53. Устинова Г. М. Информационные системы менеджмента: Основные аналитические технологии в поддержке принятия решений: Учеб. пособие. – СПб.: ДиаСофтЮП, 2000. – 368 стр.
54. Пушкар О.І. Системы підтримки рішень слабоформалізованих задач розвитку підприємств: Навч. посібник. — Харків: РВВ ХДЕУ, 1997. – 140 с.
55. Барсегян А.А., Куприянов М.С., Степаненко В.В., Холод И.И. Методы и модели анализа данных: OLAP и Data Mining. – СПб.: БХВ-Петербург, 2004. – 336 с.
56. Математические модели трансформационной экономики: Учебное пособие / Клебанова Т.С., Раевнева Е.В., Стрижиченко К.А., Гурьянова Л.С., Дубровина Н.А. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2004. – 280 с.
57. Теория переходной экономики, Под ред. И.П. Николаевой. М.: Финансы и статистика, 2001. – 264 с.
58. Шумпетер Й. Теория экономического развития. – М.: Изд. «Мир», 1982. – 568 с.
59. Адлер Ю.П., Аронов И.З., Шпер В.Л. Что век грядущий нам готовит? Менеджмент XXI века - краткий обзор основных тенденций. - Надежность и контроль качества (Методы менеджмента качества). - 1999. - № 1. - С. 26.
60. Адлер Ю.П., Аронов И.З., Шпер В.Л. Что век текущий приготовил? Менеджмент XXI века - продолжение краткого обзора основных тенденций // Методы менеджмента качества. - 2004. - N 1. - С.10-11.
61. Кастельс М. Информационная эпоха: экономика, общество и культура. – М.: ГУ ВШЭ, 2000. – 608 с.
62. Эволюционный подход в управлении / Берг Д.Б. и др. – М.: Изд. «Мир», 1986. – 364 с.
63. Нельсон Р. Эволюционная теория экономических изменений / Нельсон Р., Уинтер С.Дж. – М.: Дело, 2002. – 536 с.
64. Растрингин Л.А. Адаптация сложных систем. – Рига: Зинатне, 1981. – 375 с.
65. Адаптивное управление динамическими объектами / В.Н. Фомин, А.Л.Фрадков, В.А. Якубович, 1981. – 284
66. Проектирование систем адаптивного управления производством / В.И. Скурихин, В.А. Забродский, Ю.В. Копейченко. – Х.: Основа, 1984. – 300 с.
67. Швиндина А. Адаптация организационных структур управления к современным рыночным условиям // Вісник СумДУ. Серія Економіка. – 2008. – №1. – С. 20-25

Додаток А

**Виробничі функції, типові задачі діяльності та уміння щодо вирішення
типових задач діяльності магістра з економічної кібернетики**

Назва виробничої функції	Назва типової задачі діяльності	Шифр типової задачі діяльності	Зміст уміння	Шифр уміння
1	2	3	4	5
1. Дослідницька	Дослідження методів та засобів моделювання економічних систем	01.ПФ.Е.01	Дослідження та вибір методів машинної реалізації економіко-математичних моделей.	01.ПФ.Е.01.ПР.Р.01
			Дослідження та вибір методів прогнозування економічних показників	01.ПФ.Е.01.ПР.Р.02
			Дослідження та вибір методів моделювання для розв'язання економічних задач	01.ПФ.Е.01.ПР.Р.03
			Дослідження та вибір методів підтримки прийняття рішень в умовах неструктурованих та слабоструктурованих проблемних ситуацій вибору	01.ПФ.Е.01.ПР.Р.04
			Дослідження та розробка евристичних процедур та методів експертизи для вирішення економічних задач.	01.ПФ.Е.01.ПР.Р.05
			Дослідження існуючої інформаційної системи	01.ПФ.Е.01.ПР.Р.06
2. Проектувальна	Розробка проектів інформаційних систем або їх фрагментів	02.ПФ.С.01	Вибір та обґрунтування моделі життєвого циклу інформаційної системи, адекватної вимогам замовника	02.ПФ.С.01.ПР.Р.01
			Визначення стадій, етапів життєвого циклу інформаційної системи та технологічних операцій процесу її створення	02.ПФ.С.01.ПР.Р.02
			Формулювання вимог до інформаційної системи	02.ПФ.С.01.ПР.Р.03
			Розробка моделей бізнес-процесів (організаційних, функціональних, інформаційних та моделей управління)	02.ПФ.С.01.ПП.Р.04
			Розробка проектів з використанням структурної методології	02.ПФ.С.01.ПП.Р.05
			Розробка проектів з використанням функціональної методології	02.ПФ.С.01.ПП.Р.06
			Розробка проектів з використанням об'єктно-орієнтованої методології	02.ПФ.С.01.ПП.Р.07
			Розробка постановки задач та алгоритмів їх розв'язання	02.ПФ.С.01.ПП.Р.08
			Програмування з використанням інструментальних засобів у різних технологічних середовищах:	

			- Індивідуальному	02.ПФ.С.01.ПП.Р.09
			- Розподіленому	02.ПФ.С.01.ПП.Р.10
			- Мережевому	02.ПФ.С.01.ПП.Р.11
			Розробка інформаційного забезпечення системи управління	02.ПФ.С.01.ПП.Р.12
			Проектування баз даних	02.ПФ.С.01.ПП.Р.13
			Розробка технологічної документації системи збору та оброблення інформації	02.ПФ.С.01.ПП.Р.14
			Розробка програмної документації на інформаційну систему або її фрагмент	02.ПФ.С.01.ПП.Р.15
			Розробка системи захисту інформації та програм	02.ПФ.С.01.ПП.Р.16
	Розробка консультаційних проектів у сфері інформатизації	02.ПФ.Д.02	Оцінка потенціалу програмно-апаратних засобів інформатизації	02.ПФ.Д.02.ПР.Р.01
			Розробка моделей бізнес-процесів (організаційних, функціональних, інформаційних моделей та моделей управління)	02.ПФ.С.01.ПП.Р.05
			Моделювання процесу прийняття рішень з урахуванням невизначеності	02.ПФ.Д.02.ПР.Р.02
			Аналіз потреб та проблем кінцевих користувачів, пошук оптимальних рішень щодо розвитку, створення та впровадження інформаційних систем та інших аспектів інформатизації	02.ПФ.Д.02.ПР.Р.03
			Обґрунтування доцільності застосування конкретних засобів (технічних та програмних) в умовах реального об'єкта	02.ПФ.Д.02.ПР.Р.04
			Розробка та дослідження економіко-математичних моделей економічних об'єктів та систем з метою їх аналізу та удосконалення системи управління	02.ПФ.Д.02.ПР.Р.05
			Оцінка ефективності та ризиковості рішень, що приймаються	02.ПФ.Д.02.ПР.Р.06
3. Організаційна	Організація роботи фірми, підрозділу чи персоналу, зайнятого інформаційною діяльністю	03.СВ.Е.01	Застосування загальних економічних законів з урахуванням специфіки їх дії в інформаційній сфері	03.СВ.Е.01.ПР.Р.01
			Організація власної справи, пов'язаної з інформаційним бізнесом	03.СВ.Е.01.ПР.Р.02
			Обґрунтування доцільності створення тієї чи іншої організаційної форми інформаційного бізнесу	03.СВ.Е.01.ПР.Р.03
			Організація нормування з урахуванням специфіки інформаційного виробництва	03.СВ.Е.01.ПР.Р.04
			Організація оплати праці з урахуванням специфіки	03.СВ.Е.01.ПР.Р.05

			інформаційного виробництва	
			Створення виробничої системи інформаційної фірми	03.СВ.Е.01.ПР.Р.06
			Організація виробничого середовища з урахуванням ергономіки, санітарно-гігієнічних вимог та правил в інформаційній сфері	03.СВ.Е.01.ПР.Р.07
			Організація роботи по створенню інформаційної системи	03.СВ.Е.01.ПР.Р.08
			Оцінювання обсягів, та розподіл робіт між виконавцями, визначення етапів робіт та термінів їх виконання	03.СВ.Е.01.ПР.Р.09
			Організація взаємодії розробника та користувача інформаційної системи чи її фрагмента	03.СВ.Е.01.ПР.Р.10
4. Управлінська	Створення системи управління інформаційною структурою (незалежно від її статусу: самостійне підприємство чи підрозділ)	04.СВ. Е.01	Застосування загальних економічних законів з урахуванням специфіки їх дії в інформаційній сфері	04.СВ.Е.01.ПР.Р.01
			Застосування інформаційного та комп'ютерного законодавства в діяльності інформаційної фірми(підрозділу)	04.СВ.Е.01.ПР.Р.02
			Розробка організаційної структури управління інформаційною фірмою	04.СВ.Е.01.ПР.Р.03
			Розробка та впровадження системи мотивації до праці	04.СВ.Е.01.ПР.Р.04
			Виявлення резервів підвищення якості управління та їх використання	04.СВ.Е.01.ПР.Р.05
			Розробка заходів щодо підвищення продуктивності праці	04.СВ.Е.01.ПР.Р.06
	Планування діяльності інформаційної фірми (підрозділу)	04.СВ.Е.02	Планування підприємницької діяльності (складання бізнес-плану для інформаційної фірми, що створюється)	04.СВ.Е.02.ПР.Р.01
			Внутрішньофірмове планування (розробка перспективних та річних планів та техніко-економічних показників діяльності інформаційної фірми/ підрозділу) з урахуванням особливостей інформаційного виробництва і маркетингу інформаційних продуктів та послуг	04.СВ.Е.02.ПР.Р.02
			Методичне забезпечення планової діяльності інформаційної фірми(підрозділу)	04.СВ.Е.02.ПР.Р.03
			Укладання договорів з клієнтами та користувачами інформаційно-обчислювальних послуг	04.СВ.Е.02.ПР.Р.04
5.	Проектування	05.ПФ.Е.01	Визначення технологічних операцій	05.ПФ.Е.01.ПР.Р.01

Технологічна	технологічного процесу збирання, оброблення та зберігання інформації		та послідовності їх виконання	
			Оцінка та вибір технічних та програмних засобів реалізації технологічного процесу	05.ПФ.Е.01.ПР.Р.02
			Визначення та ліквідація "вузьких місць" технологічного процесу	05.ПФ.Е.01.ПР.Р.03
			Визначення напрямків удосконалення технологічного процесу	05.ПФ.Е.01.ПР.Р.04
			Оцінка ефективності вибраної технології	05.ПФ.Е.01.ПР.Р.05
			Розробка заходів підтримки надійності технологічного процесу	05.ПФ.Е.01.ПР.Р.06
	Захист інформації та програм	05.ПФ.Е.02	Розробка заходів захисту інформації та програм на засадах існуючих стандартів та нормативно-законодавчої бази.	05.ПФ.Е.02.ПР.Р.01
			Розробка організаційних заходів захисту інформації та програм	05.ПФ.Е.02.ПР.Р.02
			Розробка та впровадження програмних засобів захисту	05.ПФ.Е.02.ПР.Р.03
			Вибір та обґрунтування доцільності застосування технічних засобів захисту	05.ПФ.Е.02.ПР.Р.04
6. Контрольна	Моніторинг роботи системи	06.ПФ.С.01	Контроль функціонування інформаційної системи на всіх операціях технологічного процесу оброблення інформації	06..ПФ.С.01.ПП.Н.01
			Ведення статистики та аналіз результатів тестування технічних і програмних засобів передавання, обробки та збереження інформації з подальшим їх використанням для покращення роботи інформаційної системи	06.ПФ.С.01.ПП.Р.02
7. Прогностична	Розробка прогнозних моделей розвитку економічних процесів та систем	07.ПФ.Е.01	Побудова економіко-математичних моделей економічних систем, перевірка їх адекватності	07.ПФ.Е.01.ПР.Р.01
			Визначення та верифікація прогнозних оцінок розвитку економічних процесів та систем	07.ПФ.Е.01.ПР.Р.02
			Вивчення інформаційних потоків на	07.ПФ.Е.01.ПР.Р.03

			об'єкти	
			Аналіз підходів до рішення економічних задач/ комплексів, вибір та обґрунтування найбільш адекватного умовам конкретного об'єкта	07.ПФ.Е.01.ПР.Р.04
			Побудова та аналіз економіко-математичних моделей об'єктів і систем управління	07.ПФ.Е.01.ПР.Р.05
			Аналіз та моделювання економічного ризику	07.ПФ.Е.01.ПР.Р.06
	Інформаційно-аналітична підтримка бізнес-процесів	07.ПФ.Е.02	Пошук джерел інформації, необхідної для прийняття рішення	07.ПФ.Е.02.ПР.Р.01
			Аналіз та підготовка аналітичних доповідей з певної проблеми або задачі	07.ПФ.Е.02.ПР.Р.02
	Аналіз діяльності підприємства (підрозділу) інформаційного обслуговування	07.ПФ.Е.03	Уміння правильно аналізувати мету, задачі та практику організації інформаційного обслуговування об'єктів управління з різних точок зору: адміністрації, менеджменту, персоналу, користувачів тощо	07.ПФ.Е.03.ПР.Р.01
			Аналіз інформаційного ринку з урахуванням особливостей маркетингу інформаційних продуктів та послуг	07.ПФ.Е.03.ПР.Р.02
			Оцінка конфліктності, багатокритеріальності та зумовленого ними ризику	07.ПФ.Е.03.ПР.Р.03
			Комплексний економічний аналіз діяльності інформаційної фірми (підрозділу), формування її ринкової стратегії	07.ПФ.Е.03.ПР.Р.04
8. Технічна	Експлуатація інформаційної системи будь якого виду (управлінської, експертної, системи підтримки прийняття рішень) або їх фрагментів (автоматизованих робочих місць, тощо)	08.ПФ.С.01	Організація і контроль функціонування інформаційної системи на усіх операціях технологічного процесу оброблення інформації	08.ПФ.С.01.ПП.Р.01
			Тестування технічних та програмних засобів передавання, обробки та зберігання інформації	08.ПФ.С.01.ПП.Р.02
			Оцінювання надійності і ефективності експлуатації інформаційної системи	08.ПФ.С.01.ПП.Р.03
			Організація профілактичних робіт	08.ПФ.С.01.ПП.Р.04
	Оброблення даних	08.ПФ.С.02	Оброблення даних з використанням програмного забезпечення загального призначення	08.ПФ.С.02.ПП.Н.01
	Робота з базами даних	08.ПФ.С.03	Ведення (створення та коригування) баз даних.	08.ПФ.С.03.ПП.Н.01

			Організація зберігання баз даних	08.ПФ.С.03.ПП.Н.02
			Адміністрування та організація доступу до баз даних	08.ПФ.С.03.ПП.Н.03
	Експлуатація прикладного програмного забезпечення	08.ПФ.С.04	Адаптація та налаштування прикладного програмного комплексу до конкретних умов експлуатації на будь-якому робочому місці кінцевого користувача, а саме: менеджера, економіста планово-економічної служби підприємства, організації та установи, маркетолога, бухгалтера, фахівця в установах банків, інвестиційних, страхових компаній, бірж, консалтингових фірм, тощо.	08.ПФ.С.04.ПР.Р.01
			Супроводження прикладного програмного комплексу протягом його життєвого циклу	08.ПФ.С.04.ПР.Р.02
	Розробка технологічної документації на систему	08.ПФ.С.05	Написання операційних та технологічних інструкцій	08.ПФ.С.05.ЗП.Р.01
			Розробка експлуатаційної документації на систему (посібник програміста, посібник користувача, тощо)	08.ПФ.С.05.ЗП.Р.02
	Впровадження проекту інформаційної системи або програмного комплексу на конкретному об'єкті	08.ПФ.Д.06	Організація взаємодії розробника та користувача інформаційної системи чи її фрагмента	08.ПФ.Д.06.ПП.Р.01
			Виявлення та усунення програмних дефектів під час дослідної експлуатації	08.ПФ.Д.06.ПП.Р.02
			Адаптація інформаційної системи чи програмного комплексу до конкретних умов експлуатації	08.ПФ.Д.06.ПП.Р.03
	Супровід системи чи програмного комплексу на протязі життєвого циклу	08.ПФ.Д.07	Доробка та удосконалення інформаційної системи чи програмного комплексу.	08.ПФ.Д.07.ПП.Р.01
9. Навчальна	Навчання користувачів інформаційної системи чи програмного комплексу	09.СВ.Е.01	Володіння методикою викладання згідно з сучасними досягненнями педагогічної науки	09.СВ.Е.01.ПР.Р.01
			Застосування сучасних навчальних комп'ютерних систем в учбовому процесі	09.СВ.Е.01.ПР.Р.02
			Розробка і використання ділових ігор та виробничих ситуацій для підвищення ефективності учбового процесу	09.СВ.Е.01.ПР.Р.03
	Підготовка та перепідготовка	09.СВ.Е.02	Володіння методикою викладання згідно з сучасними досягненнями	09.СВ.Е.02.ПР.Р.01

	фахівців з інформатизації та моделювання економіки		педагогічної науки	
			Застосування сучасних навчальних комп'ютерних систем в учбовому процесі	09.СВ.Е.02.ПР.Р.02
			Розробка і використання ділових ігор та виробничих ситуацій для підвищення ефективності учбового процесу	09.СВ.Е.02.ПР.Р.03
	Навчання учнів середніх освітніх закладів інформатиці та економічним дисциплінам	09.СВ.Е.03	Володіння методикою викладання згідно з сучасними досягненнями педагогічної науки	09.СВ.Е.03.ПР.Р.01
			Застосування сучасних навчальних комп'ютерних систем в учбовому процесі	09.СВ.Е.03.ПР.Р.02
			Розробка і використання ділових ігор та виробничих ситуацій для підвищення ефективності учбового процесу	09.СВ.Е.03.ПР.Р.03

Методичні рекомендації

Конохова Зоя Петрівна

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
З ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИК
МАГІСТРІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 8.03050201
«ЕКОНОМІЧНА КІБЕРНЕТИКА»**

Українською мовою

Відповідальний за випуск Д.В.Райко

Роботу до друку рекомендував М.І.Погорелов

В авторській редакції

План 2014, поз/80

Підп.до друку 24.12.2014

Друк – ризографія

Обл.-вид.арк. ____

Ціна договірна

Формат 60x84 1/16 Папір офсетний

Гарнітура Таймс

Наклад 50 прим.

Ум.друк.арк.0,8

Зам. № 2/01

Видавничий центр НТУ «ХПІ» 61002, Харків, вул.Фрунзе, 21.

Свідоцтво про державну реєстрацію ДК №116 від 10.07.2000 р.

Друкарня НТУ "ХПІ", 61002, вул.Фрунзе, 21

